

Kulttuurin ja yhteiskunnallisen mielikuvituksen rooli hyvän tulevaisuuden rakentamisessa

SISÄLLÖT

1. Se kuinka asiat ovat nyt, ei kerro sitä kuinka ne voisivat olla
2. Kuvittelemisen ja vuorovaikutus uudistumisen voimaksi
3. Tiede, taide, talous ja teknologiat hyvän tulevaisuuden tekijöinä
4. Kolme teesiä tapahtumatoiminnan kehittämiseksi

J. V. Snellmanin (1808–1881) mukaan
”sivistyneen ihmisen ensimmäinen
velvoite on ymmärtää aikansa
vaatimukset ja tarttua ihmiskunnan
tärkeimpiin ja vaikeimmin ratkaistaviin
ongelmiin”

Miettinen, Reijo & Ojanen, Eero (2024). Sivistyksen tiet – Katsaus Snellmania koskevaan suomalaiseen kirjallisuuteen ja sen tulkintoihin Snellmanin sivistyskäsitteestä. Teoksessa Reijo Miettinen, Eero Ojanen, Severi Hämäri & Soila Lemmetty (toim.) J. V. Snellman ja suomalainen sivistyskäsitte. Aikuiskasvatuksen 55. vuosikirja, 192–223. Jyväskylä: SoPhi.

1

**Se kuinka asiat nyt ovat
ei kerro sitä kuinka ne
voisivat olla**

Laaja-alaiset, suuret muutokset ovat mahdollisia jos on näkemystä, tahtoa ja päättäväisyyttä

Suomi

- Siirryttiin äärimmäisestä köyhyydestä yltäkylläisyyteen
- Kaksinkertaistettiin eliniänodote 150 vuodessa
- Rakennettiin sähkön osalta omavarainen maa

Koko maailma

- Pysäytettiin otsonikerroksen repeäminen kaikkialla maailmassa
- Lopetettiin maaorjuus ja siirtomaakulttuuri
- Perustettiin kansainvälinen rikostuomioistuin ja YK

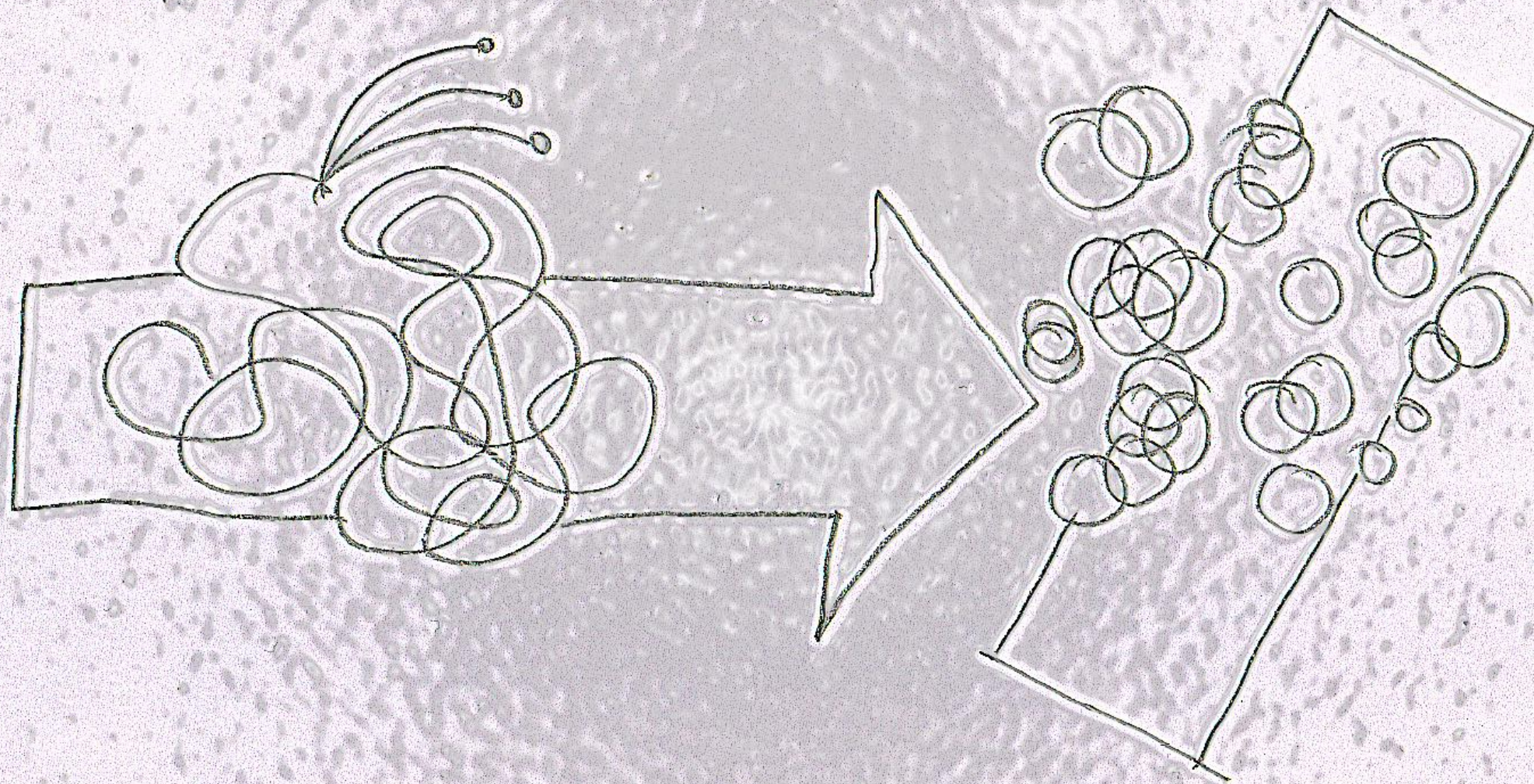
2

**Kuvitteleminen ja rikas
vuorovaikutus
uudistumisen voimaksi**

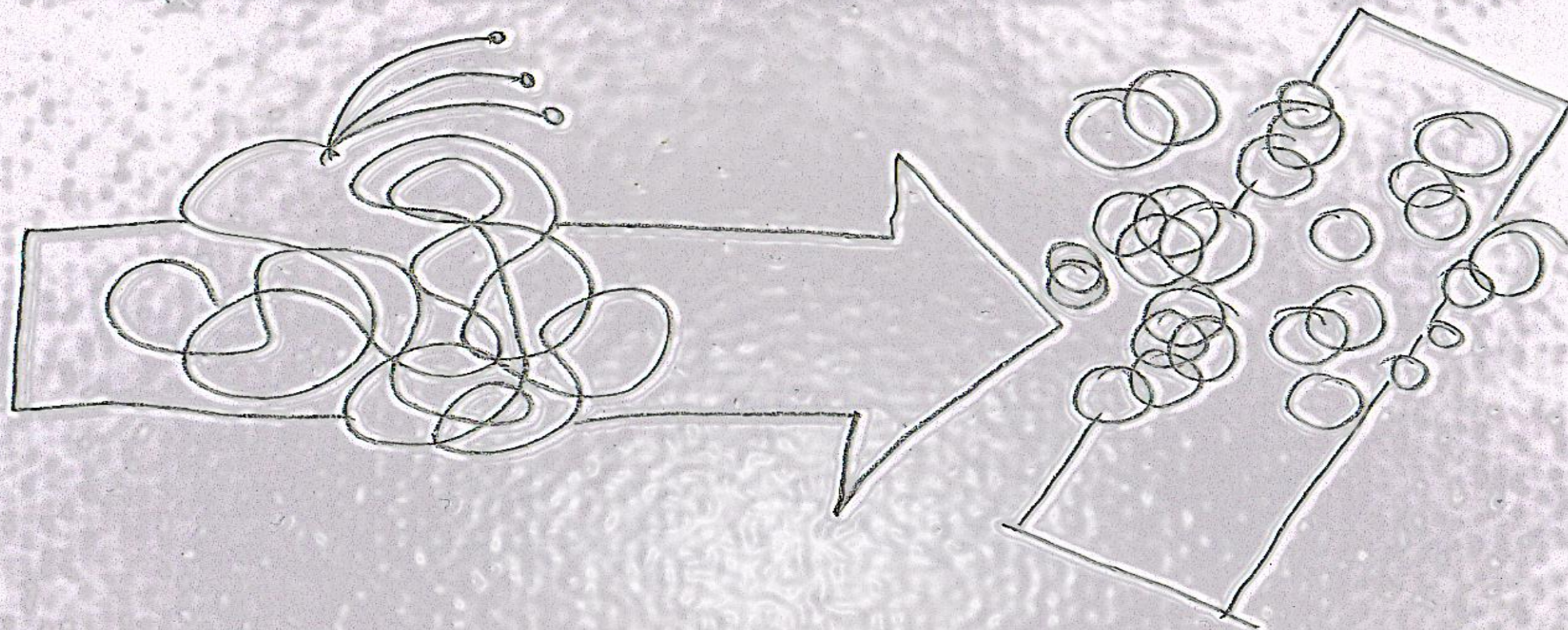
Missä on tulevaisuus?

- edessä?
- takana?
- sivulla?
- alhaalla?
- ylhäällä?

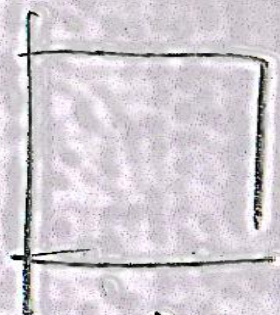
Todellisuuskäsityksemme perustuu tulkintaan, joka on pelkistetty, keskeneneräinen ja joskus jopa harhainen.

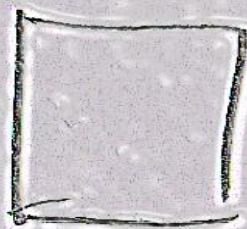
Mistä tässä on kyse?

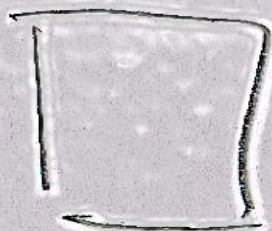
Mihin aivoissasi olevaan lokeroon sijoitat tämän asian/ilmiön?

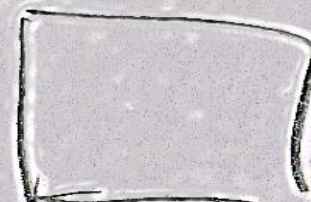
A

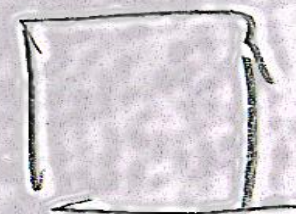
B

C

D

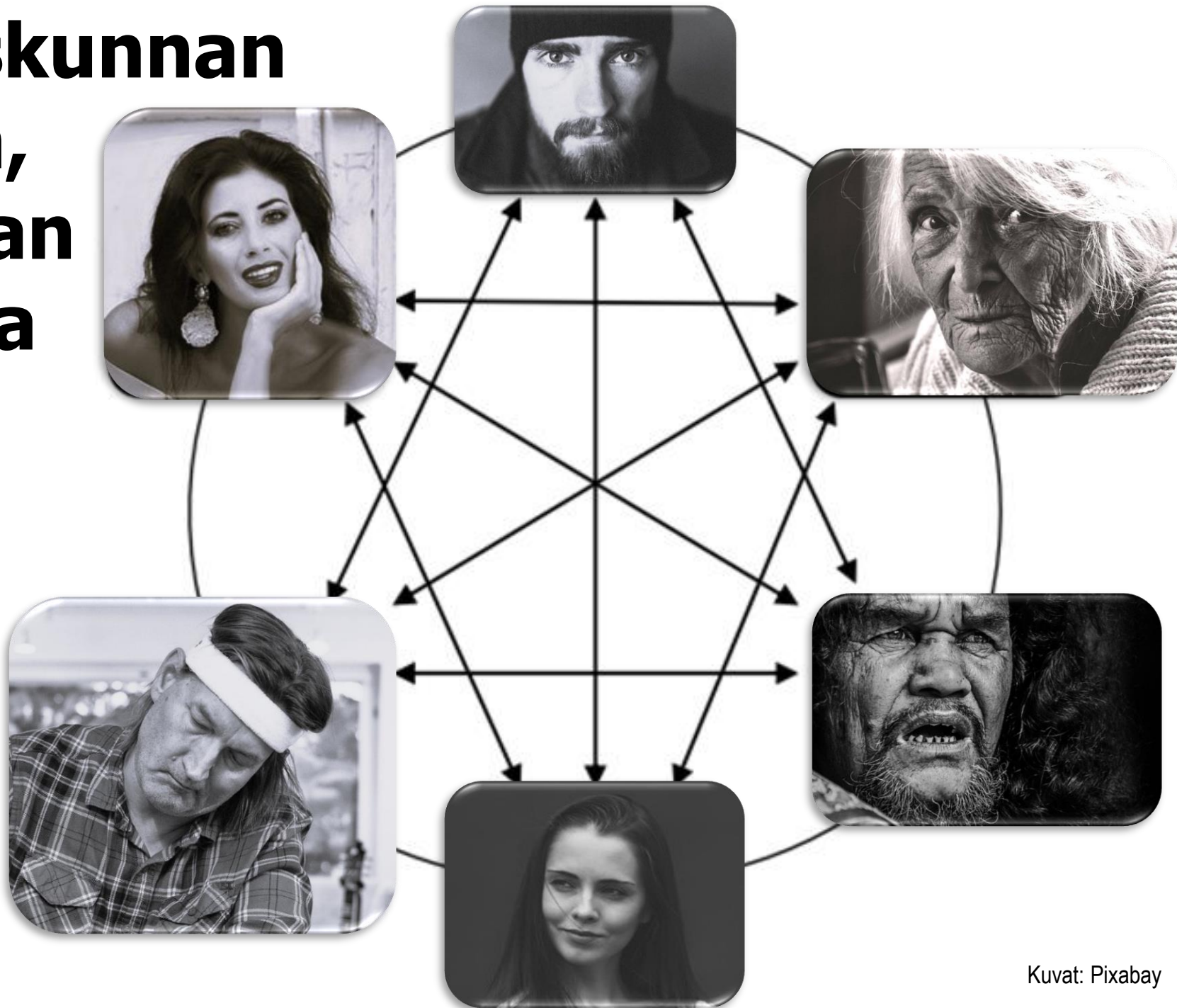

E

Rikastavat kohtaamiset uudistavat todellisuuskäsityksiämme

- Väittelyssä valitaan voittaja ja häviäjä
- Keskustelun lopputulos on kompromissi
- Dialogisuus synnyttää uutta ja ennalta-arvaamatonta

**Yhteisön, yhteiskunnan
tai ihmiskunnan,
vahvuus mitataan
suhtautumisessa
erilaisuuteen**

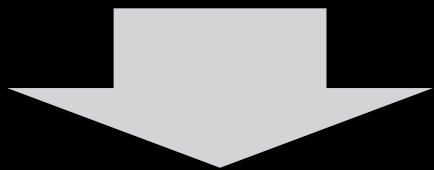

3

**Tiede, taide, talous ja
teknologiat hyvän
tulevaisuuden tekijöinä**

Säilyttävä kehittäminen

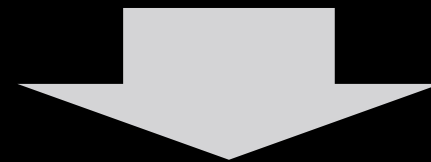
- lukitut toimintavat
- lukittu tapa hahmottaa ympäröivää todellisuutta
- hallinta

**Vanhan jo
olemassaolevan
parantelu**

Uudistava kehittäminen

- uudistuvat toimintavat
- avoimuus uusille tulkinnoille ympäröivästä maailmasta
- keskeneräisyys

**Radikaalit
uudet ideat ja
innovaatiot**

TIEDE

**kertoo,
kuvailee ja
perustelee**

Millainen maailma on?

Mitä elämä on?

Mitä ihmisuus on?

TAIDE

**kyseenalaistaa,
uudistaa ja
ylevöittää**

Millainen maailma voisi olla?

Mitä elämä voisi olla?

Mitä ihmisuus voisi olla?

Kuvataiteet, musiikki, draama, kirjallisuus, tanssi, leikki...

1. Tuottaa havahtumisia
2. Saattaa tavanomaisuuden tuolle puolen
3. Paljastaa ajattelussa olevia ristiriitaisuuksia
4. Tarjoaa merkityksiä olemassaololle
5. Ylevöittää mieltä
6. Vahvistaa myötätuntoa

Näyttää suunnan

TIEDE

**Kertoo ja
kuvailee**

TAIDE

**Kyseenalaistaa
ja uudistaa**

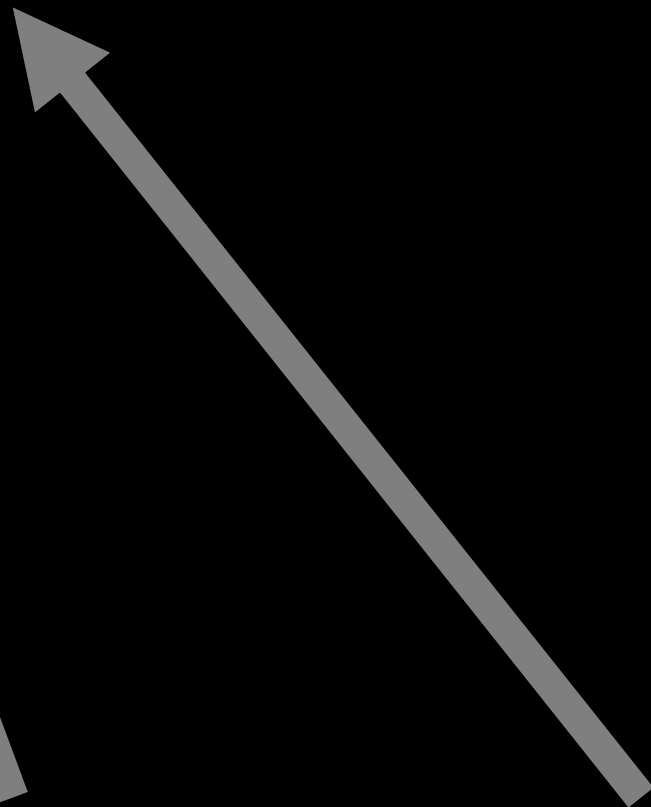
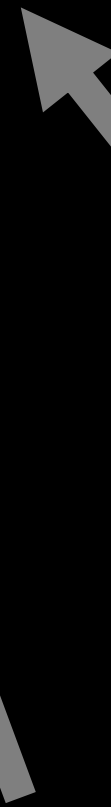
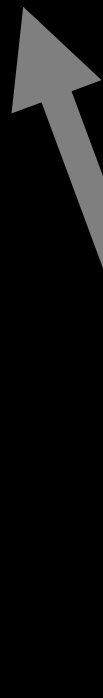
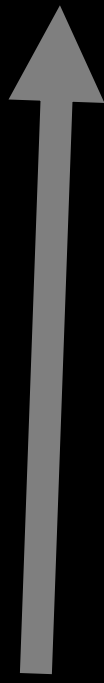
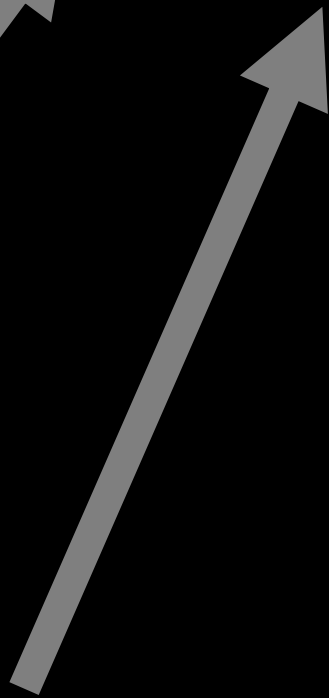
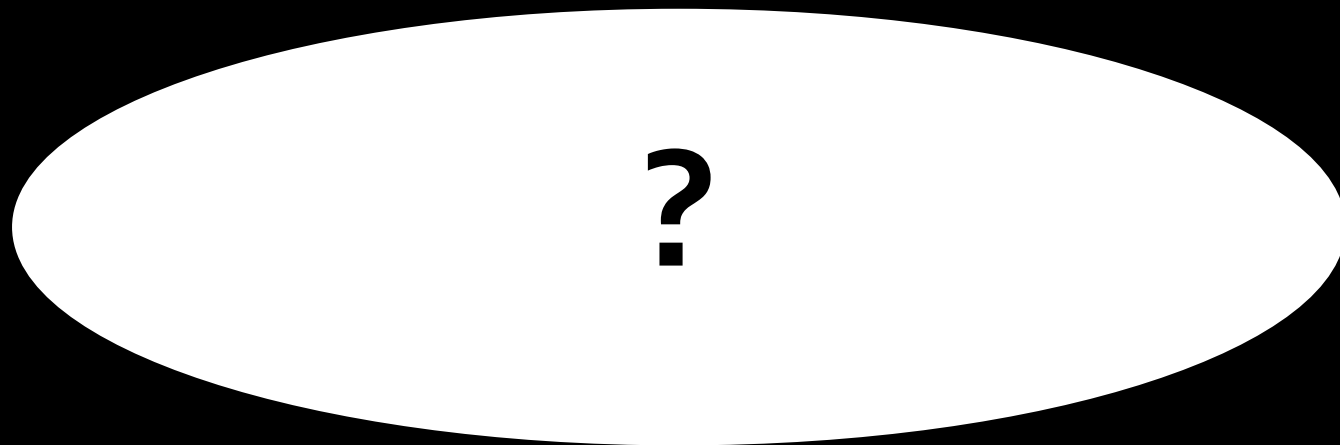
Tarjoaa vipuvarren

TALOUS
mahdollistaa

TEKNOLOGIA
vauhdittaa

*Nopeudesta
ei ole hyötyä
jos suunta on väärä.*

- M. Gandhi

6G

IoT

VR

Blockchain

Platform Economy

AI

Tarvitaan järjestelmällistä ja
faktoihin perustuvaa ajattelua,
joka on samalla
vapaata, assosiatiivista ja
mielikuvitteluun tukeutuvaa
ratkaisujen hakemista.

4

**Kolme teesiä
tapahtumatoiminnan
kehittämiseksi**

TEESI 1

Oman arvon tunnun
vahvistuminen ylevöittää,
voimauttaa ja motivoi.

Oleellista on luoda olosuhteita,
joissa jokainen voi kokea itsensä
arvokkaaksi ja merkitykselliseksi
olennoksi sellaisena kuin on.

Mitkä tekijät tukevat arvokkuuden kokemuksen rakentumista?

- A** Kokemus omaehtoisuudesta
- B** Kokemus osaamisesta
- C** Kokemus osallisuudesta

Deci, E. L., Ryan, R. M., & Guay, F. (2013). Self-determination theory and actualization of human potential. Teoksessa D. McInerney, H. Marsh, R. Craven, & F. Guay (Eds.), Theory driving research: New wave perspectives on self processes and human development. Charlotte, NC: Information Age Press. 109-133.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2012). Self-determination theory. Teoksessa P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), Handbook of theories of social psychology: Vol. 1. Thousand Oaks, CA: Sage. 416-437

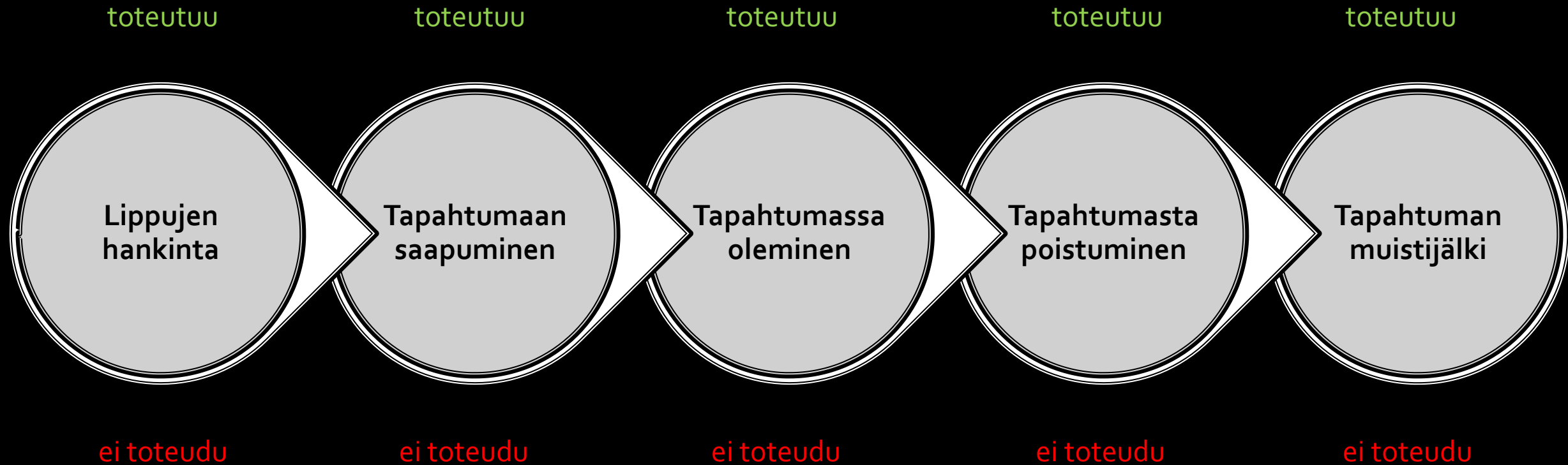
Deci, E. & Ryan, R. (2008). Self-Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health. Canadian Psychology 49(3), 182–185.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The 'what' and 'why' of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. Psychological Inquiry, 11, 227-268.

Deci, E., & Flaste, R. (1995). Why We Do What We Do. Understanding Self-Motivating. New York: Penguin.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. American Psychologist, 55, 68-78.

Palvelupolku kulttuuritapahtumassa

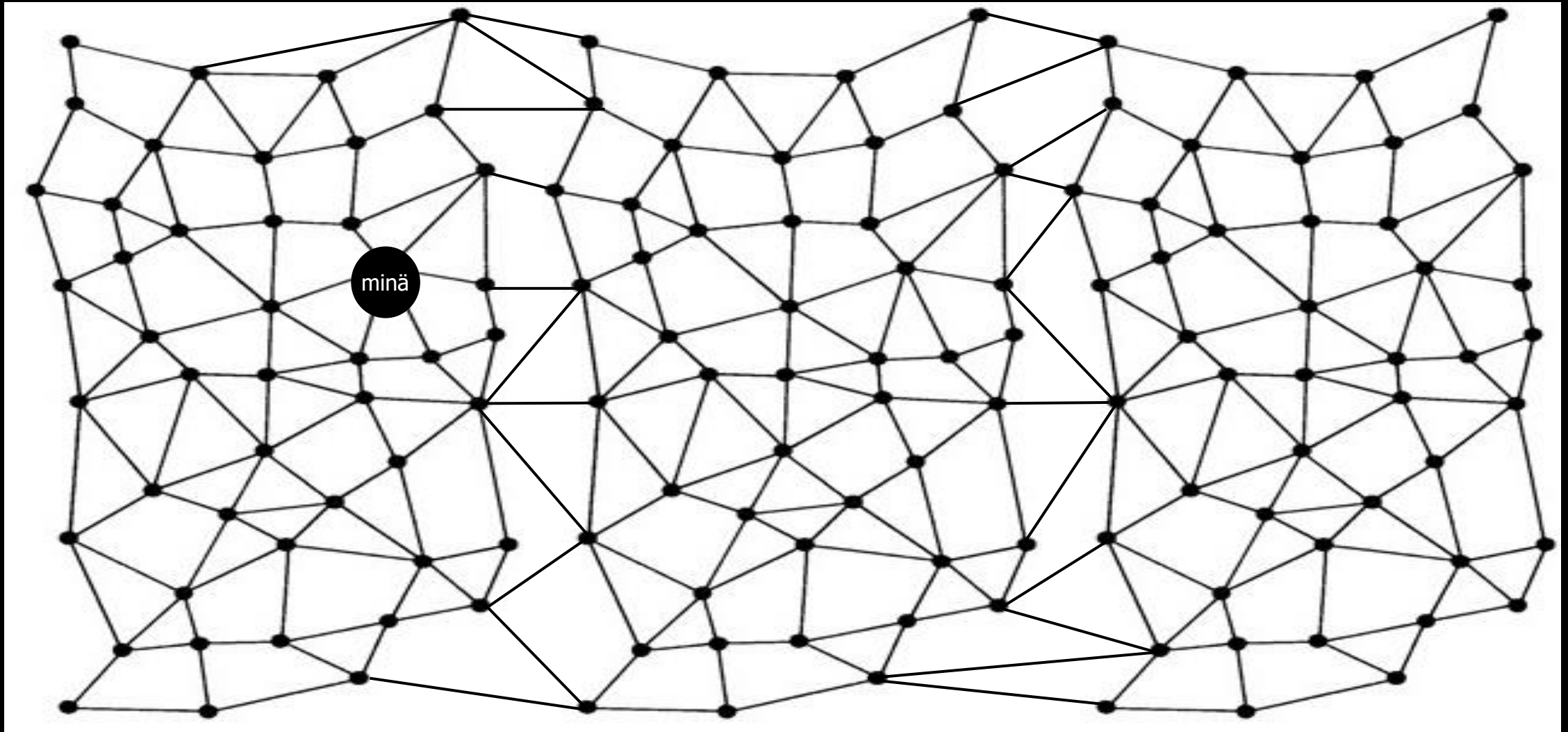
- > Toteutuiko asiakkaan kokemus omaehtoisuudesta?
- > Toteutuiko asiakkaan kokemus osaamisesta?
- > Toteutuiko asiakkaan kokemus osallisuudesta?

TEESI 2

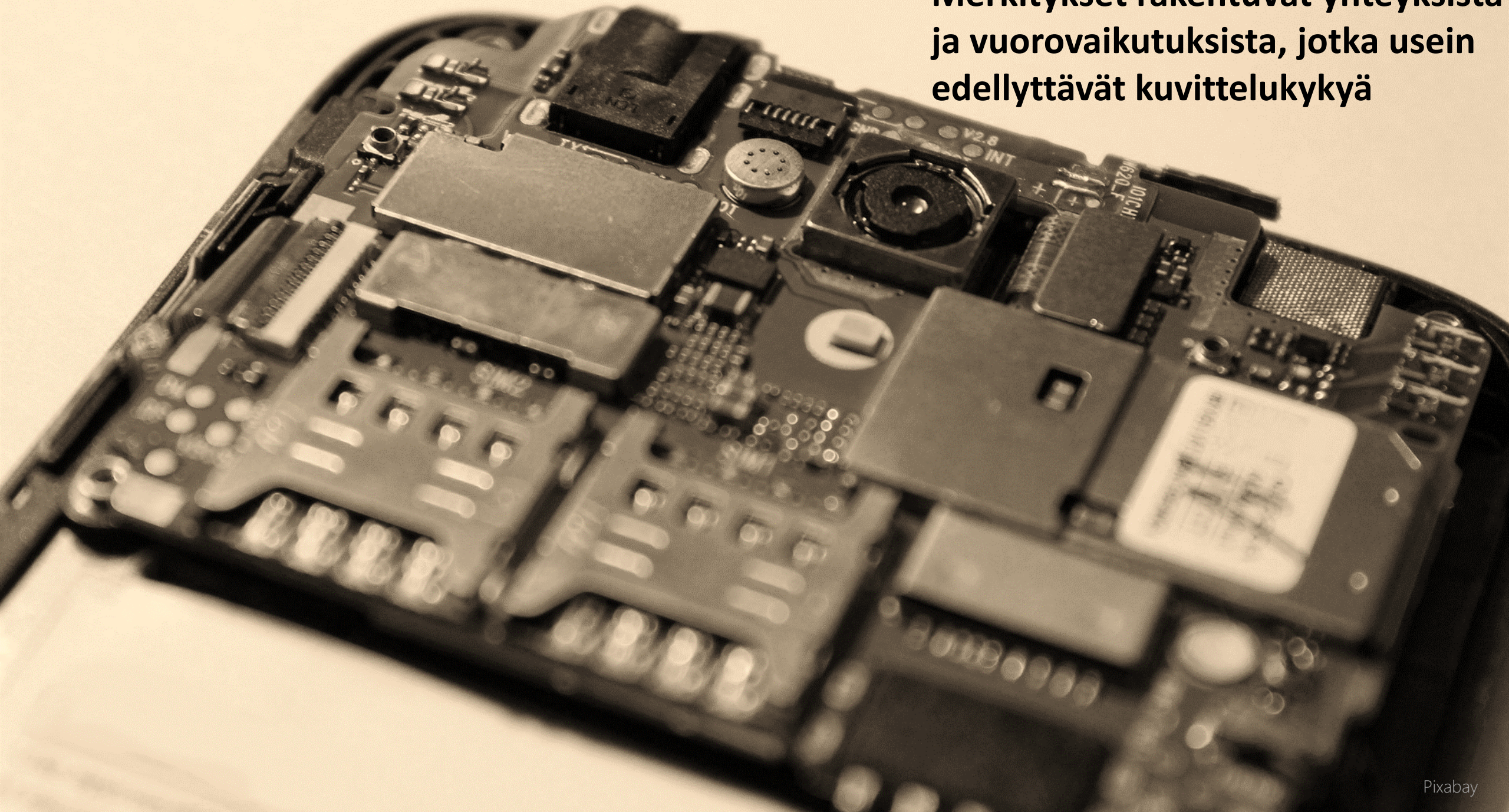
Elämää rikastuttavat
merkitysnäköalat
antavat enemmän
kuin elämykset

hyödyke > palvelu > elämykset > merkitysnäköala

Yhteydet, kytkökset, liittymiset...

**Merkitykset rakentuvat yhteyksistä
ja vuorovaikutuksista, jotka usein
edellyttävät kuvittelukykyä**

Onnistunut tapahtuma yhdistää ihmistä ympäröivään maailmaan. Jokainen tunnistettu yhteys...

- (a) Merkityksellistää elämää
- (b) Lisää kuulumisen ja osallisuuden kokemuksia
- (c) Laajentaa huolenpidon piiriä
- (d) Tekee tietoiseksi omista vaikutusmahdollisuuksista

TEESI 3

Materiaaliset asiat ovat
rajallisia ja ehtyviä,
aineettomat runsaita ja
ehtymättömiä.

ILO

“Ilman iloa ei ole elämää,
vaikka ihmisellä olisi kaksitoista autoa,
kuusi hovimestaria, linna,
yksityinen kappeli ja pommisuoja.”

– Henry Miller

Kiitos!

Arto O. Salonen

www.artosalonen.com

@artoOsalonen